

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

КАРАЗІНСЬКІ ЧИТАННЯ:
ЛЮДИНА. МОВА.
КОМУНІКАЦІЯ

2016-Й – РІК АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Тези доповідей
XV наукової конференції
з міжнародною участю

5 лютого 2016 року

Харків 2016

ДРАМАТИЗМ – ОСНОВНАЯ ЧЕРТА ПЕСЕННО-ДРАМАТИЧЕСКОГО ДИСКУРСА

Беляева О.Ю. (Харьков)

В современной лингвистике возрастает интерес к различным видам дискурса, в частности, к песенному дискурсу [4; 6]. Впервые выделяется песенно-драматический дискурс (далее – ПДД), включающий, помимо вербальных жанров, содержащих тексты без музыкального сопровождения, вербально-инструментальные жанры, сочетающие в себе текст и музыку, что относит его к креолизованному виду дискурса.

Вербально-инструментальные жанры ПДД представляют больший интерес для современной лингвистической науки, чем вербальные, так как, по словам А.М. Чернышева, речь при вступлении в связь с музыкой может создать общую психологическую атмосферу события [5, с. 26–27]. Наряду с языковыми средствами, обеспечивающими драматическое восприятие музыкального произведения, а именно, с песенным текстом, музыка создает драматизм в песенно-драматическом дискурсе, погружая сознание слушателя в атмосферу его сюжета. Драматизм ПДД – это, в основном, роль, которую исполняет певец на сцене. Роль – художественный образ, созданный драматургом в пьесе, сценарии и воплощаемый в сценической игре актером [3, с. 672].

Основная единица ПДД – драматическая песня. В.Н. Ярцева определяет песню как род словесно-музыкального искусства [7, с. 402]. Поскольку драматическая песня является неотъемлемой частью сценического искусства, она имеет непосредственное отношение к драматургии как сюжетно-композиционной основе какого-либо музыкального произведения [1, с. 303]. Л.А. Левина полагает, что драматургическая организация песни превращает ее в мини-пьесу. В песне используются такие театральные приемы, как складывающиеся в последовательную цепочку и образующие игровой момент элементы мизансцены и декорации, жесты, мимика и реплики, т.е. различные способы перевода текста из плана повествования в план изображения [2, с. 16].

Драматическая песня – особый жанр драматургии, включающий экстралингвальные факторы, основным из которых является музыка. Песенно-драматический дискурс как результат актуализации драматической песни является синтезирующим взаимообогащением вербального компонента, т.е. сценического искусства слова, и невербального компонента – музыки. Это – особый вид дискурса, в котором текст, музыка и манера исполнения направлены на то, чтобы раскрыть некий сценический образ. Драматургия в песенно-драматическом дискурсе достигается не только выразительностью его текстового и музыкального оформления, но и актерской игрой исполнителя.

Литература

1. Ефремова Т.Ф. Новый толково-словообразовательный словарь русского языка / Т.Ф. Ефремова. – М.: Дрофа, 2000. – 1235 с.
2. Левина Л.А. Авторская песня как явление русской поэзии второй половины XX века эстетика, поэтика, жанры : дис. ... докт. филол. наук : 10.01.01 / Лариса Александровна Левина. – М., 2006. – 464 с.
3. Ожегов С.И. Толковый словарь русского языка: 80000 слов и фразеологических выражений / С.И. Ожегов, Н.Ю. Шведова. – 3-е изд., стереотипное исп. и доп. – М.: АЗЪ. – 1995. – 928 с.
4. Плотницкий Ю.Е. Лингвостилистические и лингвокультурные характеристики англоязычного песенного дискурса : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04 / Юрий Евгеньевич Плотницкий. – Самара, 2005. – 183 с.
5. Чернышев А.В. Медиамузыка на ТВ / А.В. Чернышев // Журналист. – М.: Изд-во МГУ, 2009. – 112 с.
6. Шевченко О.В. Лингвосемиотика молодежного песенного дискурса : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04 / Ольга Валентиновна Шевченко. – Волгоград, 2009. – 220 с.
7. Языкознание. Лингвистический энциклопедический словарь / [гл. ред. В.Н. Яйцева]. – 2-е изд., доп. – М.: Большая Российская энциклопедия, 2002. – 707 с.

ПЕРЕКЛАД ВЛАСНИХ ІМЕН В ПОЕЗІЇ НОНСЕНСУ Л. КЕРРОЛА

Богуславська Л.А. (Харків)

1. Однією із широко обговорюваних перекладознавчих проблем є переклад власних назв у художньому тексті. Матеріалом цього дослідження слугують власні імена з англійської поезії нонсенсу Л. Керрола «The Hunting of The Snark» та їх переклад українською мовою, виконаний Ю. Позняком.

2. Імена персонажів поезії нонсенсу Л. Керрола поділяємо на такі що:

- а) наближаються до типової власної назви, яка не має сигніфікативного значення й денотат якої набуває різноманітних ознак у контексті художнього твору – невмотивовані / ненавантажені імена (*Snark, Boojum*);
- б) відхиляються від типової власної назви, оскільки характеризуються певним сигніфікативним значенням – вмотивовані / навантажені імена (*Barrister, Broker, Banker*). Сигніфікативне значення виникає в результаті того, що персонаж іменується за певною притаманною йому ознакою (професійною, фізичною/психічною, психологічною, поведінковою тощо). Такий спосіб іменування є характерним для антономазії.

3. У перекладацькому аспекті для невмотивованих власних назв цілком прийнятною є стратегія форенізації [1, с. 143], яка реалізується, зокрема, у застосуванні такого способу перекладу, як транслітерація: (*Boojum* – *Буджум*, *Snark* – *Снарк*) – подібні власні імена не володіють антомазічним потенціалом; читач дізнається, хто такий Снарк, як він пов'язаний із Буджумом

ЗМІСТ

Андрусяк І.В. МІЖКУЛЬТУРНИЙ ПІДХІД ДО ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	3
Афанасьєва О.В. АРХИТЕКТУРНАЯ МЕТАФОРА КАК ОДИН ИЗ СПОСОБОВ МЕТАФОРИЧЕСКОЙ ОБЪЕКТИВАЦИИ КОНЦЕПТОСФЕРЫ <i>SOCIETY (ОБЩЕСТВО)</i> В АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ	4
Байбакова І.М., Гасько О.Л. LEARNER VS TEACHER-CENTERED APPROACH IN THE FRAMEWORK OF ESP DISCOURSE	6
Балацька Л.П., Морська Н.О., Олексів Г.Д. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ЗАСІБ ПОЗААУДИТОРНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	8
Безуглая Л.Р. К ПОНИМАНИЮ ИМПЛИЦИТНОСТИ В ЛИНГВИСТИКЕ	9
Безугла Т.А. ОСОБЛИВОСТІ ЧАСТКОВОЇ КРЕОЛІЗАЦІЇ РЕКЛАМНОГО ТЕКСТУ	11
Беляєва Е.Ф., Зубкова Л.М. РЕЛАКСАЦІЙНО-АКТИВНА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	12
Беляєва О.Ю. ДРАМАТИЗМ – ОСНОВНАЯ ЧЕРТА ПЕСЕННО- ДРАМАТИЧЕСКОГО ДИСКУРСА	14
Богуславська Л.А. ПЕРЕКЛАД ВЛАСНИХ ІМЕН В ПОЕЗІЇ НОНСЕНСУ Л. КЕРРОЛА	15
Бучіна К.В. ТЕКСТОВА КАТЕГОРІЯ ПОДІЇ В НІМЕЦЬКОМОВНИХ ФОЛЬКЛОРНИХ БУВАЛЬЩИНАХ	17

Наукове видання

Каразінські читання: Людина. Мова. Комунікація
2016-й – рік англійської мови

Тези доповідей XV наукової конференції з міжнародною участю

Українською, російською, англійською, іспанською,
нідерландською, німецькою, польською, французькою мовами

Відповідальний за випуск: Оніщенко Н. А.
Технічний редактор: Зябченко Л. П.
Тексти подано у авторській редакції

Підписано до друку 11.01.2016. Формат 60х84 1/16.
Папір офсетний. Друк ризографічний.
Ум. друк. арк. 12,7. Обл.-вид. арк. 14,7.
Тираж 200 пр. Ціна договірна.

61022, м. Харків-22, майдан Свободи, 4,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Надруковано: ХНУ імені В. Н. Каразіна
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4
тел. (057) 707-55-66

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3367 від 13.01.09